

**Kin̄waati ki kin̄ga kife ki P̄oɔ t̄è ts̄ee
 li kintaash̄e ki
 T̄esalonika-a**

**Fiee fi nuuŋ l̄e Kin̄waati ki
 T̄esalonika-a ki kin̄ga kife
 kini-i**

Si P̄oɔ t̄è ts̄ee kin̄waati ki ɻ̄kosi li b̄eniiŋ b̄e kim-beenche-ε b̄e T̄esalonika-a le be ni be t̄eŋgi b̄e mb̄eeŋgii li mfi wu Jiso gii naa kaari b̄e, bufii se bu ni bu nuuŋ fe li ntonj wulu-u. P̄oɔ t̄è ts̄ee kin̄waati ki kin̄ga kife kini le tee kii si b̄eniiŋ t̄è beečhi ɻ̄kosi le jobe chi mb̄e wu Taa l̄e chilu dz̄o cheč kintsii kituŋ. T̄è naanyε mbeečhe wuni doonche le fe mb̄e wu Krai gii dz̄o kintsii nuuŋ ε bibifi b̄e bibetine gii bi yan̄ ɻ̄ge.

Bikoo bi biee bi l̄e Kin̄waati kini-i

1:1-2 Mb̄eečhe

1:3-12 P̄oɔ ȳoŋgi tuu t̄oŋj kintaash̄e ki b̄eniiŋ b̄e
 kimbeenche-ε

2:1-17 Ntiifε kii mb̄e wu Krai

3:1-15 Ntiifε kii nt̄se wu b̄eniiŋ b̄e nuuŋ b̄e Krai l̄e

3:16-18 Kim̄erise

¹ Ε mi P̄oɔ, miɔ t̄ee Silas m̄oɔ Tim̄oti. Nts̄ek̄oɔ kin̄waati kini li kintaash̄e ki b̄eniiŋ b̄e kimbeenche-ε b̄e li kitonj ki T̄esalonya ki taash̄e ki nuuŋ b̄e Nyɔ baa wuseŋ m̄oɔ Taa Jiso Krai.

² Nyɔ baa wuseŋ b̄e Taa Jiso Krai doonche ben̄ shéŋ yibe yi dzeen̄, tuu nyε ben̄ mb̄eeŋgii.

Nsa wu gii naa nuuŋ mfi wu Krai karisi b̄εε

3 Beñwaaneñ beseñ, te kemi le te ni te nyee kiyaañi li Nyɔ-ɔ mfikwi kii beñ. Fi dzəəñ le, kifé kimbeenché kine kuu kee ki giñgi bu limfwe-e, kinñkəñgise ki wi bee wi kemi li yi yibe-e giñgi kee te bu limfwe-e.

4 Bedeeñi, bee kibee te ti shiin te tsakisi yi kii beñ li bintaashé bi benniñ be kimbeenché-é bi Nyɔ-ɔ bimu. Te ti tsakisi yi kii si ne lemi mkpaan be kii si benniñ biindi bikaa le bene jin ne kemi nee li kimbeenché kine-é le, mao kii beñge be ne ñiñgi ne kendí nee shéñ.

5 Fini nuun fíe fi doonchi le Nyɔ gii yi naa yi saa benniñ le dze yi tsaañ li, ke ne se ni ne nuun le ne kóchë baa benniñ be bumfəñ bu Nyɔ-ɔ bu ne ñiñgi beñge bani kii bu.

6 Si Nyɔ nuun wi wu tsaañ le, yi gii yi naa yi tuu ñwewu wu benniñ ñweki be beñ be ñwewu te,

7 nyé mfufine li be-eñ be ñiñgi ñge mao li bee li te. Fini gii fi ka mfi wu Taa Jiso gii naa mbundé liboo ni beee li nimi chi wi-i chi leebi. Gii ni beee le be bennchindaa bee be tæemi.

8 Gii naa tuu nsoonkibaa li benniñ be fəñgi Nyɔ mao be meen ki beñ ke li ntoñ wu dzeen wu kii Taa wuseñ wu Jiso-o ke.

9 Be gii be meeshi be be, be se kemé ñge wu kimake, be gate be be Taa kii be ni be wu limfwe mao li bunñña bwee bu ñgee.

10 Fini gii fi ka boo bu gii be ke se benniñ be nuun bee ni be guundi wu, benniñ bechu be gée shéñ li wuu se kemé kintewa be wu. Ne gii ne nuun te be be kifé ne te beñ ntoñ we wu te te tee li be-eñ.

11 Fíeë fíeë fi te lëki baa Nyɔ kii beñ mfikwi le Nyɔ yiseñ fe beñ ne ni ne nuun e ne kóchë ñwaani benniñ be yi teen le ne ni ne nuun. Te se lëki Nyɔ te le yi fi

benj li bunja bwhee li, nε fε ffee fi dzeeŋ fichu fi nε wəki məo nimε chichu chi nε nindi kii shén yi nε gεe li Krai li.

¹² Te ləki baa tε Nyɔ lε, le ke bukooŋ bu Taa wuseŋ wu Jiso, ni bu kəmi kin'yokise le be-enj lənti, nε se kəme te kin'yokise li yi yee li. Fini nuuŋ kii shén yi dzeeŋ yi Nyɔ yisəŋ be Taa Jiso Krai kəmi li be-enj.

2

Kii wi wε wu bondini nchi wu Nyɔ

¹ Beŋwaanenj bəseŋ, fi kii mbε wu Taa wuseŋ wu tεebeŋ wu Jiso Krai bε si tεebeŋ gii naa tε banche le tε gεenj te ni tε nuuŋ be wu, nse nləkɔɔ le,

² kiiŋ nε ni dza bufii taa bu shaanshe tε li benj tsəke, le nε dza nε ni nε yeyini le nε woo baa n'yoru wumu wu dzeti li tsan yi Fiana yi Waan li, kε le tε yɔ baa, kε le tε tsεe baa kinwaati le jobε chi mbε-ε chi Taa le bε chee kituŋ kε.

³ Kiiŋ nε ni naa nε gεe le wi yeeŋ be beŋ məo nuuŋ le dze yi la-a le kε. Nε ni nε kii le jobε chi mbε wu Taa le chilu nuuŋ te naa kɔchε fuki fε mfi wu bəniŋ gii naa be dza be ni be tεchini biee be Nyɔ saa wu bε siŋ kε, kε fuki fε wi wε wu bondini nchi wu Nyɔ yene te nsinj kε. ε wu, wu bε gii naa be mεeshi bε wu bumerise.

⁴ ε wu wu gii yee ki yi yee tuu ni tεenini ffee fichu fi bε teenyi le nyɔ kε ffee fi bε bundi fi. Se gεeŋ le shee li yih yi muntofi yi Nyɔ-o se ni teenyi yi yee le ε wu Nyɔ.

⁵ Məo nε kiimi yε le mfi wu ntε nuuŋ be beŋ, ntε ntee ffee fini li be-enj nεe ni?

⁶ Nε kii baa dεeni kituŋ ffee fi baŋgi wu nuuŋ le ke busε nuuŋ li mfi wu bε gεe li wuu.

7 Nindəo dəeni bə bunja bwee le munyiikə li, le ni feti bəniij baanini bənchi bə Nyə-o fi se nuuŋ le wi wu bangi wu gii ni bangi wu nəe le nsiij gəeŋ bo mfi wu bə gii bə tsaaki wu le dze.

8 Bə gii ke bə tsaaki wu, wi wu bondini nchi wu Nyə we se buse, Taa Jiso se fəe wu bu fəwu bə mfiee yi le wuu wa, məeshi bə nləebe wu gii ni bəe bə wu.

9 Wi wu bondini nchi wulu gii ni bəe li bunja bu Sata-an, kəmi bunga buchu, feti biee bi doonchi bunja bwee bə biee bi kintə wa-a bi nuuŋ bi kin-lamise-e bichu.

10 Gii ni bəe te bə ɻwaani biee bibifi bichu le ni lamisi bəniij bə laye lu. Be layi baa kifə be tə faanj ɻkəngise cheeŋ le be se bəne.

11 Si be kəngisi ye cheeŋ kə le, Nyə fe yə le be gbəenə be ni be nuuŋ jikee le be se ni be beenchi nuuŋ li fiee fi binsəe le.

12 Nyə tə feti le le be bəchu se we nsa, be bə məeŋ ki benj kə li cheeŋ li kə, be wuki bujəŋ li mfəru biee bi nuuŋ ye tsaaŋ kə.

Nyə tə tsaa benj le yi soo benj

13 Se nuuŋ le, bəŋwaanəŋ bəseŋ bə Taa kəoŋgi ɻge, tə kəmi nəe le tə ni te nyee kiyəoni li Nyə-o mfikwi kii benj, kifə Nyə tə tsaa benj kituŋ fe mbəeche le yi naa yi soo benj kəti li nimə chi Fiana yi Waan feti le nə ni nə wuuti, bə li kimbeenche ki nə benj li cheeŋ li.

14 Tə teenj benj le kəti li ntoŋ wu dzeenj wu tə tə tiifi, le ke nə kəmə fe bunəŋa bu Taa wuseŋ wu Jiso Krai.

15 Nee le, bəŋwaanəŋ bəseŋ, nə lemi yeeŋ mkpaanj, nə kəmə ntiife wu tə tə nyee li be-enj, məə nuuŋ wu tə tə tiifi benj lu bə kimfimə, məə nuuŋ wu tə tə tsəe li be-enj.

16 Taa wuseŋ̊ wu Jiso Krai kibee mɔɔ Nyɔ Baa wuseŋ̊ wu tè kɔɔŋgi bee tuu kaŋgisi shéŋ̊ yisəŋ̊ mfikwi ma nsiŋ̊, tuu nyɛ bee ffee fi dzeen̊ fi tɛ bichi limfwe kii shéŋ̊ yee yi dzeen̊

17 kaangi shéŋ̊ yinɛ, fe yi tɛmi li nimɛ chi dzeen̊ chichu chi nɛ feti bɛ li ffee fichu fi nɛ tiiti.

3

Pɔɔ leke le bəniŋ̊ bɛ kimbeenche-ɛ ni be ləki li Nyɔ-ɔ li bee

1 Li merise, beŋwaanəŋ̊ bəseŋ̊ nɛ ləki yeeŋ̊ Nyɔ li bee li. Nɛ ləki yeeŋ̊ Nyɔ le jɛ yi Taa ni yi deŋgi yi giŋgi limfwe tsəketsəkɛ, bəniŋ̊ ni be guundi jɛ yilu nɛɛ si nɛ tɛ feti.

2 Ne ləki yeeŋ̊ Nyɔ tɛ le ke tɛ naa tɛ bɔnɛ li tsan̊ yi bəniŋ̊ be kəmi shéŋ̊ yi bifì be feti biee bibifi, kifɛ ɛ bəniŋ̊ bɛchu be kəmi kimbeenche kɛ.

3 Se nuuŋ̊ le Taa ti lemi nɛɛ li jɛ ye-e. Gii nyɛ beŋ̊ bunŋa, tuu ni kiichi beŋ̊ kii nɛ ni lɛ li tsan̊ yi wi wu bifì-i.

4 Taa fɛɔ tɛ gɛɛ bufii busəŋ̊ li be-en̊ le nɛ feti baa ffee fi tɛ tiiti, ne gii nɛ ba nɛ ni nɛ feti.

5 Nɛɛ le tɛ ləki baa le Taa leeki shéŋ̊ yi nɛ yi ni yi nuuŋ̊ li kin̊kɔŋgise ki nuun̊ ki Nyɔ-ɔ, tuu fe beŋ̊ nɛ ni nɛ kəndi tɛ shéŋ̊ si krai tɛ gii kəndi lɛ.

Wi kəmi le ni nindi se jii

6 Beŋwaanəŋ̊ bəseŋ̊, tɛ tiiti baa bu tewu li be-en̊ li bukoon̊ bu Taa wu tɛεbeŋ̊ wu Jiso Krai le, nɛ weti yi li beŋwaanəŋ̊ bəseŋ̊ be nuuŋ̊ yee mfəru ffee nsiŋ̊ be tsiŋ̊ ye ntse ŋwaani wu tɛ tɛ doonchɛ beŋ̊ kɛ.

7 Ntiiti ni kifɛ beŋ̊ kibee nɛ kii baa le nɛ kəmi le nɛ ni nɛ biki ffee fi tɛ tɛ feti. Tɛ tɛ nuuŋ̊ yee yee mfi wu tɛ tɛ nuuŋ̊ tɛεbeŋ̊ kɛ.

8 Tε tè jii yε ffee fi wi nsonju nsinj kε. Tε tè nindi tε liŋgisi butuu mao fənshaan le kiiŋ tε ni gee bente li wunε wumu-u kε.

9 Tε gii te feti yε le le te nuuŋ yε kintsi kiseŋ le tε ni te biiti biee li beŋ kε. Fi tε nuuŋ le tε tε doonchi li kiŋge kise-εŋ le ne ni ne biki ffee fi tε feti.

10 Ne kii le mfi wu tε tε nuuŋ tεebenj, tε tε nyε nchi li be-εŋ le, “E wi nuuŋ le nuuŋ tε niŋ kε, be nyε kε wu ffee fije kε.”

11 Ntiiti ni kife tε wuki baa le beŋ bamu shiiti baa yee, nimu nsinj, be deŋgi kwaa be lisi bimfimu fε biee bi bəniŋi bamu-u.

12 Beeye bəniŋi, tε tiiti baa tε tuu tε chiisini li bukooŋ bu Taa Jiso krai le be shee fəkwiiŋ be ni be nindi be se kəmi ffee fi be gii be ni be jii.

13 Li beŋ bəŋwaaneŋ bəsε-εŋ, kiiŋ ne ni naa ne fiəŋŋ li mfəru bujəŋŋ kε.

14 E wi faaŋ η'wowu ffee fi tε tiiti le kiŋwaati kini-i, ne kii kii mwε. Ne tuu ke le ne kəmε ffee fi fəre bε wεε wi kε, ke se kəmε buya.

15 Se nuuŋ le, ne dzə kε wu si wi wu mbani kε. Ne tiifi wu si ɻwaana wunε.

N'yεeshe wu kimerise

16 Taa wu mbεεŋgii ni nyεε beŋ mbεεŋgii mfi kwi le dzé chi-i. Taa ni nuuŋ bε beŋ bechu.

17 Mi wu Pəə, ntsekoŋ n'yεeshe wuni bε kwanj wεŋ. Fini nuuŋ ɻkiki wεŋ wu mfeti le biŋwaati bieŋ bichu-u. Fi ffee neε si nti mbεε tsəki.

18 Kiŋkəŋgise ki Taa wuseŋ wu Jiso Krai ni ki nuuŋ bε beŋ bechu.

**Sari
Sari: Sari (New Testament+)**

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sari

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files dated 26 Apr 2025

0b48302f-d71e-5995-a8f4-98013bf8b3d2